

אלול תשע"ד
ספטמבר 2014

הוועדה לתכנון ולתקצוב והמועצה להשכלה גבוהה -
קול קורא לפיתוח תכנית ללימודי העשרה במסגרת התואר הראשון –
שלב ב', פעימה רביעית

הזמנה מטעם "ועדת ההיגוי של הוועדה לתכנון ולתקצוב והמועצה להשכלה גבוהה לנושא לימודי העשרה", להגשת הצעות לפיתוח תכנית לימודי העשרה במסגרת לימודי התואר הראשון – שלב ב'

א. מבוא ורציונל

הוועדה לתכנון ולתקצוב (להלן: "ות"ת") והמועצה להשכלה גבוהה (להלן: "מל"ג") רואות בין היעדים של ההשכלה הגבוהה, מעבר להכשרה מקצועית – הן לחיים פרופסיונליים והן לחיים אקדמיים - גם יעד של הכשרת אזרחים משכילים, רחבי אופקים ובעלי יכולת חשיבה ביקורתית, המסוגלים להשתתף בשיח תרבותי ואזרחי ברמה גבוהה ולנתח סוגיות חברתיות ותרבותיות בעלות חשיבות. לשם כך, על בוגר המערכת להשכלה גבוהה להיחשף לתחומי ידע מגוונים מעבר לאלו שהוא בחר להתמחות בהם. בהתאם לרעיון זה, הגדירו ות"ת ומל"ג את לימודי העשרה כלימודים מרחיבי ידע בתחומי ידע שונים ומגוונים במסגרת התואר הראשון, מחוץ לדיסציפלינה הראשית אותה לומד הסטודנט, וקיבלו החלטה לעודד את פיתוח וקיומן של תכניות ללימודי העשרה במגוון תחומים, במסגרת לימודי התואר הראשון במוסדות להשכלה גבוהה המתוקצבים (להלן: "המוסדות") בהיקף שבין 6 נ"ז ל 10 נ"ז, ולהקצות את המשאבים הכספיים הנדרשים לכך. מטרת התקצוב לתכניות אלו היא עידוד פיתוח וקיום **קורסים ייחודיים ויעודיים לתכנית** מהדיסציפלינות השונות שיותאמו לסטודנטים המגיעים מדיסציפלינות אחרות. כפי שיפורט להלן, תכנית המוגשת לתקצוב יכולה לכלול מספר קורסים מתכניות לימודים דיסציפלינאריים, אך התקצוב מיועד אך ורק לפיתוח קורסים ייחודיים לתכנית, כאמור.

יודגש כי התקצוב בתכנית ללימודי העשרה שתוצג להלן הוא עבור **התנעת התהליך במוסדות**, ועל כן אינו מתיימר לשקף תקצוב מלא של תכניות לימודי העשרה. קורסים ללימודי העשרה המוצעים במסגרת התואר מתוקצבים במרכיב ההוראה של מודל התקצוב, ולכן אין לראות בתקצוב זה מקור למימון שוטף של תכנית ללימודי העשרה כלשהי.

ב. מטרת הקול הקורא

מטרת הקול הקורא היא לפרט את ההנחיות הכלליות למוסדות מתוקצבים העומדים בדרישות הסף (המפורטות להלן), להגיש הצעה לפיתוח ולקיום תכנית ללימודי העשרה במסגרת לימודי התואר הראשון (להלן: "התכנית"). פרטי הקול הקורא שונים בכמה היבטים מאלו של שלב א' של התכנית שפורסם בחודש מאי 2011. אנא שימו לב לכל הפרטים בקול הקורא הנוכחי.

התקצוב במסגרת שלב ב' של הקול הקורא ללימודי העשרה יהיה שונה מהנעשה בשלב א': התקצוב יינתן עבור תכנית מלאה ולא עבור כל קורס בנפרד. בנוסף, בקול הקורא הנוכחי מורחב מעגל המוסדות הזכאים להגיש הצעות. עם זאת, ועדת ההיגוי מכירה בכך שיש הבדל משמעותי בין המוסדות מבחינת מידת ההתנסות שלהם בקיום לימודי העשרה ויכולתם להציע לימודי העשרה ברמה גבוהה, בהיקף ובפריסה דיסציפלינארית רחבים. על כן, הקול הקורא הנוכחי מציע שלושה מסלולים לתקצוב עבור לימודי העשרה:

1. תכנית בסיסית.

2. שיתופי פעולה בין מוסדות.

3. קורסי דגל.

ההנחיות דלהלן מפרטות את הקריטריונים והתנאים לכל מסלול. כל מוסד יבחר את התכנית או את תמהיל התכניות המתאים לו. מכיוון שהכללים להגשת הצעה וכן אופן בדיקת ההצעות שונים בשלב זה, על כל מוסד לבדוק בקפידה איזה מסלול מתאים לו ולשים לב לפרטי ההנחיות.

יודגש כי תכנון ויישום תכניות ללימודי העשרה יתבססו על תהליכים פנימיים בתוך כל מוסד במסגרת החופש האקדמי שלו ותפיסתו האקדמית לגבי מסגרת הלימודים לתואר ראשון, ולא יושתתו על דגם בלעדי כזה או אחר. מכל מקום, על ההצעות לכלול את התפיסה הייחודית של המוסד לנושא לימודי העשרה, ולהדגיש את הפילוסופיה החינוכית והחזון שלו.

ג. תנאי סף להגשת הצעות: שימו לב לשינויים שחלו מאז הפעימה

השלישית

זכאים להגיש הצעה לתכנית ללימודי העשרה מוסדות להשכלה גבוהה מוכרים ומתוקצבים ע"י ות"ת אשר נכון לשנה"ל תשע"ג מתקיימים בהם שני התנאים המצטברים הבאים:

1. מוסד מוכר להשכלה גבוהה בעל גיוון דיסציפלינארי, המוסמך להעניק תואר

ראשון בשמונה תכניות לימוד לפחות.

2. מוסד מוכר להשכלה גבוהה בו לומדים לפחות 2,500 סטודנטים לתואר ראשון

ושני בפועל (עפ"י נתוני האגף לתכנון ומדיניות).

על המוסדות להגיש הצעותיהם בהתאם לקווים המנחים המפורטים להלן:

ד. הנחיות הגשה

1. כללי

(א) ההצעה תוגש על ידי **הנהלת המוסד**.

(ב) **חזון ורציונל**¹

ההצעה תתאר את החזון המנחה את המוסדות בפיתוח וקיום התכנית, לרבות הגדרת פרופיל הבוגר אותו בכוונתם להכשיר וכיצד התכנית מקדמת הכשרה זו. רכיב זה של ההצעה דורש תשומת לב מיוחדת מכיוון שכפי שיפורט להלן, על ההצעה לפרט כיצד כל קורס המוצע לתכנית מממש חלק זה או אחר בחזון העומד בבסיס ההצעה.

ההצעה תבהיר את היקף קורסי העשרה שיידרש מכלל תלמידי המוסד במסגרת החובות הנדרשות לתואר הראשון ומהם הכללים הרשמיים של המוסד לחיוב הסטודנטים בלימודי העשרה במסגרת התואר הראשון. התכנית תוכל להיבנות בהדרגה, ועל המוסד להציג את המתווה להתפתחות התכנית: אלו סטודנטים יחויבו בהשתתפות בתכנית בכל שלב וכמה קורסים יפותחו בכל שנה בהתאם למתווה.

התכנית יכולה לכלול קורסים קיימים (שלא יוגשו לתקצוב) אך לאור מטרתה הייחודית של התכנית, על המוסד מגיש ההצעה להראות, כי מרבית הקורסים שיוצעו בהצעה יהיו קורסים ייחודיים שיפותחו לצורך התכנית. לכן, בהגשת התכנית המוסד מתבקש להציג רשימת הקורסים הקיימים הנפתחים לצרכי התכנית ולא מוגשים לתקצוב במטרה להציג את הגיוון הדיסציפלינארי בתכנית. על הרשימה לכלול בתוכה: שם הקורס, שיוך לחוג ולפקולטה, מרצה, דרגה והיקף נ"ז של הקורס. מכל מקום, בין הקורסים הקיימים שלא יוגשו לתקצוב, לא יהיו קורסים המהווים קורסי מבוא ויסוד בליבה של הדיסציפלינות הקיימות (כגון: מבוא לכלכלה א"ב, מבוא לפסיכולוגיה, חדו"א וכיו"ב).

(ג) **איכות אקדמית**

הקורסים שיוצעו בתכנית יהיו ברמה אקדמית גבוהה שתשתקף, בין היתר, בדרישות הקורס, מטלות הקריאה ובמדדים להערכת הישגי הסטודנטים.

(ד) **סגל ההוראה**

סגל ההוראה בקורסים בתכנית המוצעת יכללו מרצים בעלי ניסיון מן הסגל האקדמי הקיים במוסד מדרגת מרצה בכיר ומעלה², המסוגלים לעורר עניין בציבור סטודנטים רחב ומגוון ובעלי מוניטין בתחומם.

¹ גם מוסד אשר התחיל כבר בהקמת תכנית ללימודי העשרה יידרש לכלול סעיף זה בהצעה.
² מקרים חריגים יידונו בוועדת ההיגוי.

ה) ניהול התכנית ואדמיניסטרציה/תשתיות

תנאי מוקדם לאישור תכנית יהיה קיום תשתית אדמיניסטרטיבית לניהול התכנית. ההצעה תפרט את האופן שבו ימלא המוסד אחר הדרישות כלהלן:

1) מינוי איש אקדמיה בכיר שיהיה מחויב לתכנית ואחראי עליה מבחינת ניהול אדמיניסטרטיבי, מעקב ופיקוח. במסגרת זו יעמוד אותו אדם בראש ועדת היגוי פנים מוסדית שתקבע את הרציונל, מבנה התכנית ותכניה, ותלווה את התכנית לאורך כל פעילותה.

2) לצורך ניהול נושא לימודי ההעשרה על המוסד להקים מנגנון מנהלי שיעסוק בתיאום הקורסים אל מול הפקולטות השונות, רישום סטודנטים לקורסים, עיבוד משובי שביעות רצון (סטודנטים וסגל), איסוף נתונים ודיווחים ומתן מענה לסטודנטים ולסגל.

2. מסלולי הגשה

א) תכנית בסיסית

בדומה לנעשה בקול הקורא הראשון וכפי שפורט לעיל, במסגרת התכנית על הסטודנט להיחשף לתחומים שאינם בתחום לימודי ההתמחות שלו, וזאת בהיקף של 6-10 נ"ז **במסגרת נקודות הזכות הנדרשות לתואר**. הקורסים יוצעו **במגוון תחומי ידע**, ויהיו קורסים ייחודיים המותאמים במיוחד לתלמידים הבאים מחוץ לדיסציפלינה. הנושאים והתכנים ייבחרו מתוך מטרה לחשוף את התלמיד לדרכי מחשבה שונות מאלה אליהן מתוודע במהלך לימוד המקצוע בו הוא מתמחה, ולפתוח צוהר לגישות שונות להבניית ידע אנושי. יובהר, כי המטרה היא להציע קורסים שיתנו לסטודנטים תמונה רחבה ככל האפשר של תחום הידע החדש, גישות ונושאים שתחום הידע עוסק בהם ולא ישאיר אותם מחוץ להקשר הרחב של התחום. קורסים המפגישים את הסטודנט לטקסטים ולרעיונות מכוננים בדיסציפלינות ובתרבויות שונות רצויים במיוחד.

ייקבעו כללים ברורים המגדירים את תחומי הידע לצורך חיוב כלל הסטודנטים במוסד לתואר ראשון בקורסי העשרה. הוועדה אינה מגדירה עבור המוסדות את תחומי הידע אך ברור שכוונתה היא שתחומי הידע יוגדרו באופן רחב כך שלמשל, תלמידי מדעי הרוח ייחשפו לחשיבה מדעית כמותנית ותלמידי מדעי הטבע ייחשפו לחשיבה ויצירה במדעי הרוח.

נבקש תיאור מפורט בנוגע לקהל היעד של הקורסים השונים. בכל מקרה לסטודנטים יהיה חופש בחירה במסגרת הקורסים ללימודי העשרה. מספר הסטודנטים הלומדים בקורס לא יפחת מ-20 ולא יעלה על 150 סטודנטים. קורס אשר לא יעמוד בדרישה זו לא יתקצב. ועדת ההיגוי רשאית לאשר כחריג תכנית הכוללת עד שני קורסים המיועדים למספר גדול יותר של סטודנטים, וזאת כאשר ההשקעה בקורס גדולה במיוחד ואיכות המרצים יוצאת דופן.

המוסד יגיש רשימה מפורטת של כל הקורסים המיועדים להיכלל בתכנית, בין אם הקיימים (אם יהיו כאלה) ובין אם חדשים. ביחס לכל אחד מהקורסים החדשים בתכנית **המוגשים לתקצוב** (בהתאם לנוסחה המפורטת להלן ב"תקצוב התכנית הבסיסית") יפורט המידע הבא:

1. שם הקורס.
2. מועד מתוכנן לפתיחתו.
3. סילבוס מלא כולל נ"ז, אופן קביעת הציון הסופי ורשימת קריאה מפורטת.
4. קהל היעד של הקורס.
5. כיצד הקורס משתלב בחזון התכנית ואיזה מרכיב של התכנית הוא מממש.
6. פרטי המרצה, לרבות דרגה וסטאטוס העסקה, היקף משרה, שיוך פקולטטי וקורות חיים מלאים של המרצה.

בכל הצעה שתוגש נבקש למלא את הטבלה הבאה ולהציגה בתחילת ההצעה:

שם הקורס		סמסטר נלמד	שם המרצה	דרגת המרצה	סטטוס העסקה של המרצה במוסד	במידה ומתוקשב	
ו	ס					מהות	מקום
						התקשוב	השידור

תקצוב התכנית הבסיסית:

תהליך האישור, כאמור, יתבצע ע"י וועדת ההיגוי ברמת כלל התכנית עבור סל של קורסים בכל פעימה. מוסד אשר יעמוד בתנאי הסף האמורים לעיל ותכניתו תאושר ע"י ועדת ההיגוי, יהיה זכאי לתקצוב על פי הפרמטרים הבאים:

1. השתתפות ות"ת בגין קורסי העשרה תוגבל עבור כל מוסד בהתאם למפתח הבא:

- א. מספר קורסי העשרה נדרשים במוסד, בהתאם למספר הסטודנטים הלומדים לתואר ראשון במוסד ובכפוף לחיובם בנטילת 6-10 נ"ז, עפ"י ממוצע של 70 סטודנטים בקבוצה למוסדות שבהם לומדים מתחת ל-8,000 סטודנטים לתואר ראשון וממוצע של כ-90 סטודנטים בקבוצה למוסדות שבהם לומדים מעל ל-8,000 סטודנטים לתואר ראשון.
- ב. השתתפות ות"ת תהא עבור 50% מתוך מספר הקורסים המאושרים לתקצוב, אשר יחושבו ע"י כל מוסד עפ"י סעיף א'.
- ג. יובהר, כי ות"ת תפחית קורסים שאושרו למוסד במסגרת שלב א' של התכנית, ממנין הקורסים אשר יאושרו לתקצוב למוסד לטובת קיום תכנית לימודי העשרה מלאה.

ד. כמו כן, אנו מניחים, כי בכ-10% מהקורסים המוגשים לתקצוב יתקיימו הלימודים בלמעלה מקבוצת לימוד אחת.

נוסחת החישוב:

$$\frac{\text{סה"כ מספר סטודנטים לתואר I במוסד}^3}{\text{מספר סטודנטים ממוצע בקבוצה (70/90)}} \times 50\% \times 0.90 - \text{קורסים שאושרו במסגרת שלב א'} = \text{קורסים מתוקצבים ע"י ות"ת}$$

2. תעריף השתתפות ות"ת בגין כל קורס שיאושר יעמוד על 30,000 ₪.
 3. מוסד אשר יעמוד בקריטריונים האמורים ויפתח לא פחות מ-10 קורסים (כולל קורסים חדשים, אשר נפתחו במסגרת שלב א' של התכנית), יזוכה בהשתתפות חד-פעמית בגובה 100,000 ₪ בגין עלויות בניית תשתית אדמיניסטרטיבית הדרושה לניהול התכנית.⁴
 4. יצוין, כי על מנת שלא לחרוג ממגבלת התקציב של התכנית, ועדת ההיגוי תערוך תערוך ובמקרים מסוימים תגביל את היקף הקורסים שיאושרו לתקצוב ות"ת.
- למען הסר ספק, יובהר, כי ביצוע התקציב עבור קורס שאושר ע"י ועדת ההיגוי, יהיה בכפוף לפתיחתו בפועל ולקיום הכללים המפורטים לעיל בעניין התכנית הבסיסית.

כאמור לעיל, התכנית תאושר ברמה כוללת ותישפט על פי הקריטריונים הבאים: רמה אקדמית, פריסה ואיזון דיסציפלינאריים, מידת ההתאמה לחזון הכללי. על אף האמור לעיל, הוועדה שומרת לעצמה את הזכות לפסול קורס נתון אם יחרוג באופן מובהק מיעדי התכנית.

ב) שיתופי פעולה

כיוון שלא בכל המוסדות המשתתפים בתכנית קיימת הפריסה הדיסציפלינארית הדרושה לתכנית, ולא לכל מוסד יש די מרצים שיכולים להציע קורסי העשרה, הוועדה מעוניינת לקדם יוזמות לשיתופי פעולה בין מוסדות.

מוסד בו קיים מערך ללימודי העשרה יוכל להציע את הקורסים שפיתח לתכנית שלו למוסד אחר, לו אין את היכולת והמערך לקיום תכנית ללימודי העשרה בתחום זה או אחר. ככלל, מרצה הקורס יגיע אל המוסד הרוכש על מנת להעביר את הקורס לתלמידי המוסד, או שהקורס יועבר באופן מקוון. כל הצעה לשית"פ בין מוסדות תובא לדיון פרטני בפני ועדת ההיגוי, לרבות מהות שיתוף הפעולה מתכונתו ויעדיו.

³ אנו מניחים שבממוצע יחויב כל תלמיד בשלושה קורסים במהלך שנות לימודיו.
⁴ מוסד אשר הקים תשתית אדמיניסטרטיבית ופתח לפחות 10 קורסים כמפורט בקול הקורא הראשון וקיבל תקצוב בגין הקמתה, לא יקבל תקצוב בשנית.

תקצוב שיתופי פעולה:

1. השתתפות ות"ת בגין שיתופי פעולה בין מוסדות תהא עבור המוסד **הרוכש** את קורסי ההעשרה.
2. תעריף השתתפות ות"ת בגין כל קורס שיאושר במסגרת שיתוף פעולה יעמוד על 25,000 ₪.
3. יובהר, כי הקורסים, אשר יאושרו לתקצוב במסגרת זו, ייספרו במניין מכסת הקורסים המחושבים לתקצוב התכנית הבסיסית ולא יהיו מעל ומעבר לה.
4. **יצוין, כי על מנת שלא לחרוג ממגבלת התקציב של התכנית, ועדת ההיגוי תערוך תעדוף ובמקרים מסוימים תגביל את היקף הקורסים שיאושרו לתקצוב ות"ת.**

ג. קורסי דגל

מתוך הדגשת נושא הקיימות, ומתוך רצון להפוך את לימודי ההעשרה לחוויה ייחודית בכל מוסד, כלולה בקול הקורא הנוכחי תכנית לפיתוח **קורסי דגל**. קורסי דגל יוגדרו כמספר קורסים קטן ואיכותי המיועדים לציבור רחב של סטודנטים ויכללו מספר גדול יותר של מרצים שישתתפו בפיתוח קורסים אלו. קורסי הדגל ישקפו את חזון הצוות המפתח, בבחינת חלון ראווה איכותי וייחודי שיש למוסד להציע. **תקצוב עבור פיתוח קורסי דגל יוצע למוסדות שהתנסו במשך שנתיים לפחות בפיתוח קורסים ללימודי העשרה, ופיתחו לפחות 50% מהקורסים הנדרשים במצב היציב.** הקורסים יינתנו על ידי מיטב המרצים, אנשים בעלי שיעור קומה ושאר רוח, וכן בעלי יכולת הוראה גבוהה, שעצם המפגש עמם מעשיר את עולמו של הסטודנט. הקורסים יכולים לעסוק בסוגיות יסוד במחשבה האנושית ובתרבות האנושית, עם דגש על טקסטים ורעיונות מכוננים בתחום ידע מסיום, בחברה או בתרבות מוכרת יותר או מוכרת פחות. מטרת קורס דגל יכולה להיות הכנה רעיונית לאזרחות ולאחריות אזרחית בעולם משתנה, מפגש עם בעיות יסוד של החברה המודרנית, במשטר, כלכלה וחינוך.

על מנת להבטיח המשך הקיימות של קורסים מעולים, "קורסי דגל" ייחפכו במרוצת הזמן לקורסים מקוונים ברמה הטכנולוגית הגבוהה ביותר, ויכללו הרצאות, תרגילים, חומרי קריאה וכו', ויתרמו לשמור פרי מחשבתם והוראתם של הוגים ומורים גדולים.

1. מספר קורסי הדגל לכל מוסד יוגבל ל-5, אך לא יותר משלושה בהגשה אחת וסה"כ עד 20 קורסים לכלל המוסדות.
2. קורסים אלה ייועדו בסופו של דבר לשיווק למוסדות אחרים והדבר יהווה תנאי לקבל התקצוב בעבור קורס זה. יובהר, כי כל קורס דגל שיוצע לשיווק יובא לדיון פרטני בפני ועדת ההיגוי, לרבות אופי השיווק מתכונתו והיקפיו.

3. הצעה לקורס דגל תכלול את כלל המידע הנדרש לקורסים בתכנית הבסיסית (המפורט בעמ' 5) בנוסף לסקירה של הנושאים, ביבליוגרפיה ראשונית, חומרים חוץ טקסטים: קטעי סרטים, עבודות אמנות, קטעים אינטראקטיביים ועוד.
4. בצוות המפתח ייכלל איש סגל בכיר האחראי לנושא.

תקצוב קורסי דגל:

- תקצוב קורסי הדגל ייעשה באופן מדורג ופרוס על פני כ-3 שנים, זאת בהתאם להשלמת אבני דרך, עפ"י השלבים הבאים:
1. פיתוח הקורס - העסקת דוקטורנטים וכן הפחתה בעומס ההוראה לשם פיתוח הקורס.
 2. הקמת אתר אינטרנט לקורס המכיל בתוכו את חומרי הלימוד של הקורס.
 3. הפיכת הקורס למקוון, המאפשר פעילות למידה אינטראקטיבית מרחוק באמצעות ועידת וידאו, קיום קבוצות דיון וצי'אטים, ביצוע מטלות באתר הקורס וכן העברת הודעות.

השתתפות ות"ת בגין כל קורס שיאושר במסגרת זו תהיה עד לסך של 370,000 ₪, זאת בכפוף לפתיחת הקורס וביצוע בפועל. תקצוב הקורס ייעשה, כאמור, עפ"י שלבי התפתחותו ובליווי פרטני של ועדת ההיגוי ואישורה.

לוח זמנים

- א. ההצעה תפרט את לוח הזמנים להקמת התכנית ולהפעלתה.
 - ב. התכנית תתחיל לפעול לאחר אישורה הסופי על ידי ועדת ההיגוי.
- למען הסר ספק, יובהר, כי תכנית אשר לא תאושר על-ידי ועדת ההיגוי לא תזכה את המוסד בתמיכת ות"ת בעבודה. כמו כן, ביצוע השתתפות ות"ת יהיה בכפוף לפתיחת הקורסים בפועל ולקיום הכללים המפורטים בקול קורא זה.

ה. מועד הגשת ההצעות

31 בינואר 2015.

ו. אופן הבחירה

הוועדה תבחן את ההצעות על סמך החומר שיוגש לה, בהתאם לקווים המנחים המפורטים במסמך זה, ותחליט אלו תכניות לאשר ולתקצב. תכנית אשר לדעת וועדת ההיגוי לוקה בחסר תוכל להישלח למוסד המציע, למקצה שיפורים. הפרויקט יתקיים באופן הדרגתי כך שלאחר כל אחד מהמועדים להגשת הצעות תתכנס ועדת ההיגוי כדי לבחון את ההצעות שהוגשו ולהחליט אלו הצעות לקבל.

ז. מעקב

ועדת ההיגוי תקיים מעקב אקדמי ותקציבי אחר התכנית בשלב הפיתוח ובתום השנה הראשונה להפעלתה.

ח. שינויים בקול הקורא - שלב ב'

ועדת ההיגוי שומרת לעצמה את הזכות לערוך שינויים בין השלבים השונים של הקול הקורא ככל שיידרש.

נספח לקול קורא לפיתוח תכנית ללימודי העשרה במסגרת התואר הראשון - פיתוח קורסי העשרה בתחום החינוך הפיננסי

הוועדה לתכנון ולתקצוב, בשיתוף משרד האוצר, מבקשת לעודד כחלק נוסף אך נפרד לתכנית לימודי העשרה, את פיתוחם וקיומם של קורסי העשרה בתחום החינוך הפיננסי, במסגרת לימודי התואר הראשון במוסדות להשכלה גבוהה המתוקצבים.

הגדרת חינוך פיננסי

עפ"י ארגון ה-OECD הגדרת המושג "חינוך פיננסי" היא: "תהליך בו צרכנים משפרים את הבנתם לגבי מוצרים פיננסיים ולגבי עקרונות לפיהם מתנהלים שווקים פיננסיים, באמצעות מידע, הדרכה או ייעוץ אובייקטיבי, ומפתחים מודעות לסיכונים ולהזדמנויות פיננסיים. כל זאת, כדי לפתח מיומנות וביטחון עצמי לקבל החלטות מושכלות, להכיר בצורך בסיוע מקצועי ולדעת לאן לפנות לשם כך, ולנקוט בפעולות אפקטיביות לשיפור הרווחה הפיננסית האישית של כל צרכן".

יוזמה זו מובאת במסגרת אסטרטגיה לאומית לקידום חינוך פיננסי בישראל, אשר הוחל ביישומה במהלך השנים האחרונות במגוון מישורים, על מנת לקדם בחברה הישראלית מודעות, ידע, דעות והבנה בתחום הפיננסי, הכולל מיומנויות, מוטיבציה וביטחון הנחוצים לקבלת החלטות פיננסיות מושכלות, והשגת רווחה כלכלית אישית ולהשתתפות מלאה בחיים הכלכליים.

תנאי סף והנחיות הגשה

בהתאם לאמור לעיל, **מוסדות העומדים בתנאי הסף המפורטים בקול הקורא**, זכאים להגיש הצעות לפיתוח וקיום קורסים העוסקים בתחום החינוך הפיננסי, לרבות הנושאים הבאים: כלכלת משפחה, ובפרט ניהול תקציב והצבת מטרות כספיות; הכרת הכסף ואמצעי תשלום שונים; ניהול חשבון בנק; צרכנות נבונה; חיסכון והשקעה, לרבות חיסכון פנסיוני ועקרונות בסיסיים להשקעה בניירות ערך; חוב ואשראי; סיכונים וביטוח; זכויות וחובות בשוק העבודה; מושגים כלכליים פיננסיים בסיסיים והכרת מוסדות פיננסיים מרכזיים הפועלים בשווקים הפיננסיים ומוסדות הפועלים להסדרת הפעילות הפיננסית בישראל.

הצעת המוסד תוגש בהתאם להנחיות ההגשה המפורטות בקול הקורא והמתייחסות למסלול התכנית הבסיסית.

השתתפות ות"ת

1. השתתפות ות"ת בגין קורסים בנושא חינוך פיננסי תבוצע **מעל ומעבר** לחישוב השתתפות ות"ת בגין כלל תכנית לימודי העשרה במוסד.
 2. תעריף השתתפות ות"ת בגין כל קורס שיאושר יעמוד על **50,000 ₪**.
- למען הסר ספק, יובהר, כי ביצוע התקציב עבור קורס שאושר ע"י ועדת ההיגוי, יהיה בכפוף לפתיחתו בפועל ולקיום ההנחיות האקדמיות בעניין התכנית הבסיסית.
- יצוין, כי לוח הזמנים ומועדי ההגשה המפורטים בקול הקורא הינם מחייבים לעניין זה.